

A Közlöny alapítója a Szabadkai Piacok KKV. Kiadja és nyomtatja a Grafoprodukt Nyomdaipari Vállalat. Felelős szerkesztő: Savo Duvnjak. Magyar nyelvű fordítás: Kémenczy Verseyi Márta.

Az Igazságügyi és Önkormányzati Minisztérium végzésével 3186. sorszámmal bejegyezve a tájékoztatói eszközök nyilvántartásába.

Szabadkai Piacok KKV, 24000 Szabadka, Đuro Đaković 23/I., tel.: 024/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direkcija@supijace.co.rs

A piaci árusok támogatják a Szerbiai Piacok Egyesületének projektjét NÉPSZERŰSÍTENI ÉS JELÖLNI KELL A HAZAI TERMÉKEKET

A Szabadkai Piacok KKV igazgatása alatt levő piacokon megkérdezett árusoknak több mint fele (53%) érdekelt a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK védjegy és tanúsítás megszerzésében, és döntő többségük, mintegy 87,5%-uk szerint sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a piacokat a hazai termékek értékesítésének forrásaként népszerűsítsük.

A piacok egyik legfontosabb sajátossága és előnye – amely mindig is jellemezte őket –, hogy lehetővé teszi az árusok és a vásárlók közötti közvetlen kapcsolattartást. Kétségtelen, hogy ha szeretnénk megőrizni ezt az előnyt, amivel a kereskedelem egyéb formái nem rendelkeznek, biztosítanunk kell, hogy a piacokon folyamatosan nagy számú őstermelő, elsősorban kistermelő kínálja a maga termelte árut, elsősorban gyümölcsöt és zöldségeket.

A Szerbiai Piacok Egyesületének célja, hogy megővja a piacokat a bevásárló központok és az árubehozatal jelentette mind kifejezettebb konkurenciától, ezért elindította a piacokon forgalmazott hazai élelmiszeripari termékek tanúsításával és jelölésével kapcsolatos projektet. A piacigazgatóságok egyesületének projektje a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK nevet viseli.

A Szerbiai Piacok Egyesületének közgyűlése a június 16-án Belgrádban megtartott XVIII. (rendkívüli) értekezletén támogatta a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK projekt javaslatát, így biztosítottak a feltételek, ahhoz, hogy ez a nagyszerű ötlet a gyakorlatban is megvalósuljon.

Mielőtt a javaslatot szavazásra bocsátották volna, a közgyűlés jelenlevő tagjai megismertkedtek a közvéleményku-

tatás eredményével, amelyet hazánk hat városának hét piacigazgatósága szervezett idén májusban, és amely szerint a megkérdezett árusoknak több mint fele (53,95%) érdeklődik a projekt iránt, és több mint kétharmaduk szerint a tanúsítás és termékjelölés hasznos mind saját ügyvitelük, mind pedig a piacok jövője szempontjából.

Hasonlóan vélekedtek a szabadkai piacokon megkérdezett árusok is: mintegy 53%-uknak szándékában áll pályázni a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK védjegyre és tanúsításra, és döntő többségük, mintegy 87,5%-uk szerint sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a piacokat a hazai termékek értékesítésének forrásaként népszerűsítsük.

- Célunk, hogy felhívjuk a piaci vásárlók figyelmét a hazai termelés és termékek értékeire, illetve hozzájáruljunk a hazai termelők, elsősorban a mezőgazdasági őstermelők népszerűsítéséhez, akik a saját gazdaságaikban előállított élelmiszereket árusítják a piacokon. Arra törekszünk, hogy a piacokat a hagyományoknak megfelelően fejlesszük, és egyben biztos értékesítési lehetőséget teremtsünk a hazai termelők számára – emelte ki **Ilinka Vukoja**, a Szabadkai Piacok KKV igazgatója és a Szerbiai Piacok Egyesülete igazgató bizottságának alelnöke.

A jövőben azoknak a hazai élelmiszer-termelőknek a termékei viselhetik a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK védjegyet, akik a gazdaságukban előállított friss gyümölcsöt, zöldséget és a belőlük készült termékeket, friss húst és hústermékeket stb. közvetlenül a piacokon értékesítik Szerbia szerte. A tanúsítás és termékjelölés egy független szervezet ellenőrzése alatt történik, a tanúsított termékek pedig viselhetik a SZAVATOLTAN HAZAI-SZERBIAI PIACOK védjegyet. A projekt megvalósítása előreláthatólag 2017 szeptemberének második felében veszi kezdetét.

SZABADKÁNAK HELYE VAN A RÉGIÓ IDEGENFORGALMI TÉRKÉPÉN

Több mint 50 standon hét ország közel 200 kiállítója mutatkozott be a Susajam 2017-en. A hazai résztvevők mellett a 11. Nemzetközi és Regionális Gazdasági Vásáron Magyarország, Románia, Horvátország, Montenegró, a Boszniai Szerb Köztársaság és Svédország vállalkozói és gazdasági szakemberei is részt vettek.

Az idei szabadkai vásáron a fő téma a turizmus volt. A vásárt június elseje és harmadika között rendezték meg a sportcsarnokban, ahol ez az immár hagyományos gazdasági jellegű rendezvény a mintegy 1.400 négyzetméternyi kiállító felületen felállított 50 standon hét ország közel 200 vállalkozója mutatkozott be termékeivel. A hazai résztvevők mellett Magyarország, Románia, Horvátország, Montenegró, a Boszniai Szerb Köztársaság és Svédország vállalkozói és gazdasági szakemberei is részt vettek.

A Nemzetközi és Regionális Gazdasági Vásárnak hála Szabadka már tizenegyedik alkalommal volt a régió vállalkozóinak és gazdasági szakembereinek házigazdája és segítette elő üzleti kapcsolatok létrejöttét – hangsúlyozta a SuSajam 2017 megnyitóján **Bogdan Laban**, Szabadka polgármestere.

- Ez a vásár tükrözi Szabadka Város, a Tartományi Gazdasági és Turisztikai Titkárság és a Szabadkai Piacok KKV következetességét abban, hogy városunk elfoglalja az öt megillető helyet hazánk és a régió vásárvárosainak térképén. Stratégiai fontossága abban nyilvánul meg, hogy bemutatja a régióban zajló gazdasági tevékenységet, serkenti a körzeti gazdasági együttműködést és saját gazdaságunkat, különösen azon tevékenységek terén, amelyek nagy gazdasági jelentőséggel bírnak. Ide sorolnám az élelmiszer-termelést, az elektrotechnikai és fémfeldolgozó ágazatot, valamint az idegenforgalmi kínálatot. Szerbia kormánya tavaly elfogadta a turizmus fejlesztésének stratégiáját a 2016-2025-ig terjedő időszakban, amelyben Szabadka, Palics és a Tisza mellék a harmadik helyen szerepel. Városunk idegenforgalmi politikájának elsődleges célja, hogy minél több befektetőt vonzzon Szabadkára, új munkahelyeket létesítsen és megőrizze a meglévőket, támogassa a kis- és közepes nagyságú vállalatokat, emellett fontos szerep jut Palics fejlesztésének és infrastrukturális felszerelésének, mert a fürdőhely jelentős és ismert idegenforgalmi célpontnak számít. Erre a célra idén legkevesebb 120 millió dinárt fordítunk – nyilatkozta **Bogdan Laban**, Szabadka polgármestere.

Szabadka és Palics idegenforgalmi potenciálját hangsúlyozta **Ivan Đoković**, a tartományi kormány alelnöke, tartományi gazdasági és turisztikai titkár is.

- A tartományi kormány az elkövetkező időszakban kiemelten foglalkozik a Szabadka-Palics-Tisza mellék turisztikai régió fejlesztésével. Úgy véljük, hogy nemzetközi szintű idegenforgalmi keresletet tudunk létrehozni, amelynek eredményeképpen Szabadka nemzetközi idegenforgalmi célponttá válhat Szerbiában és a Vajdaság tartományban – emelte ki Đoković.

A rendezvény megnyitóján felszólalt **Slobodan Vojinović**, a Körzeti Gazdasági Kamara megbízott igazgatója és **Jan Lundin**, Svédország szerbiai nagykövete, akik szintén kihangsúlyozták, mekkora jelentőséggel bír a vásár Szabadka és a régió gazdaságának fejlesztésében.

Az idei vásár társrendezője a svédországi Sandviken városa volt, akivel karöltve Szabadka egy hároméves program megvalósításában vesz részt, amelyet a svéd nemzetközi fejlesztési és együttműködési ügynökség (SIDA) hagyott jóvá egy kísérleti program alapján, amelynek célja a gazdaság fejlesztése, a demokratikus kapacitások erősítése és nők részvétele a politikai döntéshozatalban.

A SuSajam 2017 Regionális és Körzeti Gazdasági Vásárt a Szabadkai Piacok KKV szervezi a helyi önkormányzat támogatásával, a Körzeti Gazdasági Kamara pedig társrendezőként nyújtott jelentős segítséget.

Díjak

A hagyományoknak megfelelően az idei SuSajam is a díjak és elismerő oklevelek átadásával zárult. A szervezők idén is díjazták a legszebb standot. Ebben a kategóriában az első helyet Kishegyes községnek ítélték oda, a zsűri döntése értelmében pedig a második helyen a szabadkai **Kujundžić** Kisipari Műhely és Nagybecskerek Város turisztikai szervezete osztozik.

A harmadik helyezés szintén megosztott, a magyarországi Magyar Nemzeti Kereskedelmi Ház és a mácsvai-kolubari igazgatási körzethez tartozó Regionális Gazdasági Kamara osztja ki. A zsűri idén különdíjában részesítette a svédországi Sandviken helyi önkormányzatát, a magyarországi Kiskunhalas városát és a banstoli Banstolka Falusi turisztikai háztartást. Speciális díjat kapott a „konditorski proizvod“ minőség bajnokaként a magyarországi úri „Happy Chocolates factory ZRT“ csokoládégyár.

A díjakat Ilinka Vukoja, a Szabadkai Piacok KKV igazgatója és Karai László, a Körzeti Gazdasági Kamara tanácsadója adta át.

Juhász Andrásé lett a cserépkályha

A SuSjam 2017 legszerencsésebb látogatója Juhász András egy több mint 40 ezer dinár értékű elektromos cserépkályhát nyert, amelyet a zárónapon a vásár főnyereményeként sorsoltak ki. Juhász András annak köszönheti ezt az értékes nyereményt, hogy az utolsó napon, kollégái unszolására kitöltötte a nyereményszelvényt, amely az ingyenes belépő mellé járt.

Kujundžić Kisipari Műhely

A Kujundžić Kisipari Műhely cserépkályhái kézzel készülnek egy szabadkai magánvállalat műhelyében. Ezek a hagyományos fűtőtestek megfelelnek a környezetvédelmi szempontoknak is, gazdaságosak, emellett pedig esztétikai értékkel is gazdagítják otthonunkat. Különleges hangulatot kölcsönöznek környezetünknek, végleges kinézetüket pedig mindig a vásárló kívánsága alapján és a műhely dolgozóinak ügyességének hála nyerik el. A hagyományos színek mellett a megrendelők óhaja szerint más színárnyalatokban is készülnek. A samottlapokat többszáz éves technológiai eljárással állítják elő többféle tűzálló, elektromos kályhák és pizzasütő kemencek esetében is alkalmazott agyag felhasználásával. A műhely minden teméke kézimunka, a vásárlók pedig komplett szolgáltatásra számíthatnak.

Elkészült a kommunális tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet javaslat

PIACOK CSAK A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK DÖNTÉSE ALAPJÁN

A Szerbiai Piacok Egyesületének tagjai a június 16-án Belgrádban megtartott XVIII. rendkívüli ülésükön megvitatták a kommunális tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet munkaváltozatát, amelyet a Szerb Köztársaság Építésügyi, Közlekedési és Infrastrukturális Minisztériuma készített elő. Elfogadták a kommunális tevékenységek végzésének feltételeiről szóló javaslatot, amelyet a belgrádi Városi Piacok KKV dolgozott ki, és a vitát követően megszületett a határozat, amelynek értelmében a szóban forgó javaslat szolgál majd alapul a kommunális tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet munkaváltozatának kiegészítéséhez és módosításához. Olyan jogszabályról van szó, amely a kommunális tevékenységek tartalmát, végzésének módját és feltételeit szabályozza. A rendelet előírja a káderstrukturát, a műszaki kapacitásokat, amelyekkel a gazdasági társaságoknak és vállalkozóknak rendelkezniük kell ahhoz, hogy kommunális tevékenységet végezzenek. A javaslat szerint a **piacigazgatás kommunális tevékenységet** az illetékes szervek a megfelelő törvényes előírások által előírt módon végezhetik a helyi **önkormányzatok** határozatával **összhangban**, és annak feltétlenül **összhangban** kell állnia a városrendezési tervvel. A szóban forgó terv meghatározza a piaci tevékenység végzésének feltételeit, a tevékenység megszervezését **nyílt és zárt területen**, a szükséges kommunális feltételeket, a piacok karbantartását, a létesítmények és berendezések bérbe adását, valamint a piacok kiépítését.

A piacigazgatás kommunális tevékenységet végző szervnek rendelkeznie kell egy olyan szolgálattal is, amely bérbe adja az állandó és ideiglenes piaci létesítményeket és megfizeteti a bérleti díjat a vonatkozó árjegyzék alapján.

A Szerb Gazdasági Kamara Kommunális Tevékenységekkel Foglalkozó egyesületével együttműködésben a Szerbiai Piacok Egyesülete továbbította a kommunális tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet javaslatának végleges változatát a Szerb Köztársaság Építésügyi, Közlekedési és Infrastrukturális Minisztériumának.

Amit nem tudtál a gyümölcsökről

- Piaci kínálat más szemszögből

A MÁLNA

Szerbia az egyik vezető málnatermesztő ország a világon. A 2015-ös évben 129,4 ezer tonnával a legnagyobb málnaexportőr volt a világon.

A málna élő lombhullató növény, bokros, többéves gyökérszettel és egy- vagy kétéves hosszú hajtásokkal, amely a rózsafélék (*Rosaceae*) családjába, a *Rubus* fajba tartozik, amelynek több alfaja ismert. A málna ültetését követően azonnal terem, teljes termőképességét a harmadik évben éri el. Évente egyszer vagy többször terem, átlagosan 8-14 évig él, de akár 20 évig is élélhet.

Ma már 195 málnafajt ismerünk, amelyek között a legfontosabbak: az európai málna (*Rubus idaeobatus idaeus* L.), a piros málna (*Rubus idaeus strigosus* Michx. - Michx.) és a fekete málna (*Rubus idaeus occidentalis* L.).

Vörös, csonthejas bogyókból álló terméscsoportja 30-40 nap alatt fejlődik ki és érke be, egyedi aromájáról és kellemes, savanykás ízéről vált ismertté. A málnaszezon júniusban kezdődik. Legjobb nyersen fogyasztani, de fagyaszttva és szárítva is használjuk, gyümölcslel, dzsem, szlatko, fagyalt, sütemény és gyümölcszószként is kiváló.

Eredete

A legenda szerint a görögök a Trójához közeli, kisázsiai Ida hegyen kezdték el termesztani nagy mennyiségben, innen kapta nevét a piros erdei málna (*Rubus idaeus* L.) és innen terjedt tovább a rómaiak közvetítésével. Az ókorban erdei növényként Európa szerte ismerték. A középkorban már ismert gyógynövénynek számított, a kolostorkertek népszerű növénye volt.

Szerbiában 1880 körül kezdték termesztani kerti dísznövényként. A málna kerskedelmi termesztése 1920 körül vette kezdetét, amikor a valjevoi és čačaki málnatermő vidéket kijelölték a helyi piacok ellátására.

Termesztése

A málna pionír élőlényként megjelenik fátlanított terepen. Félárnyékos fekvésű, nitrátgazdag enyhén savas talajt (pH 6 körüli) kedveli. A számára legmegfelelőbb talajban az agyag és homok aránya 40-50:50-60. Magas páratartalmú és hűvös nyári hőmérsékletű tisztásokon és erdőszéleken tenyészik. A málna nem tűri a talajvizet, mert érzékeny a gyökerek megbetegedéseire. Gyökérszete 1 méter mélyre is hatol, a hajsálerek java része 15-40 cm mélységen található, ezért a talajvíz szintje nem haladhatja meg a 0,90-1 métert. Amennyiben azonban a talaj nem elég nedves, csökken a hozama, termése szottyadt lehet és a tövön elszárad, gyökérszete pedig visszamarad a fejlődésben és kis számú gyengén fejlett hajtást ad. Legjobban hegyes vidéken terem, ahol az éves csapadékmennyiség 700-900 mm között van.

Termelés

Szerbia jelenleg a világ legnagyobb málnatermesztő országai közé tartozik. A 2015-ös évben hazánk 129,4 ezer tonna málnát termelt külföldi piacokra, amivel igazi málnatermesztő nagyhatalomnak számít. Tavaly Lengyelország vette át a vezető helyet 121.119 tonnával. A harmadik helyen már néhány éve Mexico áll, ahol a termelés és a kivitel folyamatos növekedést mutat.

Jótékony hatása

A málna sok piros gyümölcshez hasonlóan rengeteg C-vitamint és antioxidánst tartalmaz. 100 gramm málna fedezi szervezetünk napi C-vitamin szükségletének 44%-át. A málna resveratrolt is tartalmaz, amely lassítja az öregedés folyamatát, valamint ellagsavat, így erősíti az immunrendszert és megelőzi a rákos megbetegedéseket. Rendkívül gazdag rostokban, folsavban, tartalmaz K-vitamint, E5-vitamint, mangánt, magnéziumot, rezet, káliumot és Omega3 zsírsavakat. Rendszeres fogyasztása segít megőrizni szépségünket: szépíti a bőrt, csillogóvá és dússá teszi a haját. Emellett jótékonyan hat a vérkeringésre és gyulladáscsökkentő hatása is jelentős. Csökkenti a szabadgyökök káros hatását és segít a vastagbél, az emlő, a méh, a nyelőcső és a prosztata daganatos megbetegedésének megelőzésében. Tele van fitonutriensekkel (jótékony hatású vegyületekkel), amelyek meggátolják a rákos sejtek terjedését és önpusztításra serkentik őket.

	SZEMÉSZETI SZALON
	optika és rendelő
	551-045
	Szabadka Makszim Gorkij u. 20
	A FŐPOSTÁNÁL